До Научното жури, определено с решение на Научния съвет на ИДП и Заповед на директора на ИДП № РД-09-88/12.10.2015

СТАНОВИЩЕ

От Цветана Николаева Каменова, професор, дюн, директор на Института за държавата и правото при БАН

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен ***„доктор“***

в област на висше образование шифър 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление: шифър 3.6. Право

Научна специалност: Международно частно право

Автор: Пламена Борисова Караиванова-Кобурова

Тема: Взаимност и реторсия в международното частно право.

Научен ръководител: професор дюн Цветана Каменова.

1. Относно процедурата

Със заповед на директора на ИДП от 12.10.2015 г.съм определена за вътрешен член на научното жури за провеждане на защитата на дисертационния труд на г-жа Пламена Борисова Караиванова-Кобурова, задочен докторант към секцията по международноправни науки на Института за държавата и правото при БАН. На първото заседание на научното жури, проведено на 23.10.2015 г. е взето решение да представя становище за качествата на представения дисертационен труд.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Г-жа Пламена Караиванова-Кобурова е завършила средното си образование в гр. Стара Загора в Гимназия за чужди езици. През 2002 г. е завършила Юридическия факултет на Софийския университет. След успешно представяне на конкурсен изпит в Института за държа-

вата и правото при БАН е зачислена за задочен докторант в Секцията по международноправни науки на същия институт от 1.10.2011 г. за срок от 4 години.

Положила е изпитите по специалността и по английски език от докторатския минимум с успех отличен 5.50. Докторантката е изпълнила индивидуалния си учебен план. Дисертационният труд е обсъден на заседанието на секцията по международноправни науки на 5.10.2015 г. и на заседание на Научния съвет на института е насрочена защита пред Научно жури на 16.02.2016 г.

3. Представяне на труда и актуалност на тематиката

Представеният труд е в обем от 212 страници, като структурно се състои от увод, три глави и заключение. Направени са 262 бележки под линия. Списъкът на литературата обхваща повече от 100 заглавия на латиница и на кирилица.

В увода авторката се спира на своите мотиви за избор на темата на дисертацията, на нейната актуалност и дисертабилност.

Първата глава е посветена на теоретичните и исторически аспекти на проблема за взаимността в международното право. Във втората глава е представен анализ на съвременните измерения на взаимността. В третата глава е направено съпоставяне на взаимността и реторсията. В заключението са обобщени резултатите от извършеното изследване. Структурата и оформлението на дисертацията са в съответствие с изискванията на чл. 27 ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

4. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем. Познаване на проблема.

Проблематиката на взаимността и реторсията не е била предмет на самостоятелно изследване в съвременната българска литература в областта на международното частно право. През последните десетилетия се наблюдава една изключителна динамика в развитието на двата института, те се намират на границата на международното частно право и международното публично право и все по-често допринасят за това, да се констатира, че тази граница постепенно се заличава. Авторката познава отлично разглежданите проблеми, тя борави умело с документи и с различни източници на норми и с литературните източници. Тя се опитва да даде отговори на поставяни от практиката въпроси, като се основава на примери от съвре-

менните международни отношения. В изследването са използвани различни методи: исторически, сравнителен, аналитико-синтетичен, нормативистичен и логически.

5. Приноси и оценка на дисертационния труд

Сред приносните моменти в разглеждания труд, посочени от г-жа Пламена Караиванова-Кобурова, бих се спряла на следните:

- Трудът е първото монографично изследване в българската юридическа литература; с него се запълва значителна празнота в нашата теория на международното частно и международното публично право
- Трудът има определена не само научна, но и практико-приложна стойност за практикуващите юристи: авторката разглежда редица примери като прави анализ на видовете взаимност;
- Всеобхватното разглеждане на институтите взаимност и реторсия не само в теоретичен, но и в практико-приложен аспект;
- Отграничаване на взаимността и реторсията в МЧП от тези в МПП;
- Анализа на актовете на взаимността в ЕС. В тази връзка смятам, че анализът на актовете в областта на защитата на обектите на интелектуална собственост би допринесъл за още по-пълното изясняване на проблематиката.

За положителна оценка на труда допринася и ясният език, на който е написан, изключително добрата редакция. Трудът определено се чете с лекота.

6. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Авторката е публикувала съществени части от дисертационния си труд в четири статии в сп. „Правна мисъл", „Научни трудове на ИДП", издание на БАН на английски език. Те са изготвени самостоятелно и отразяват изводи, направени от г-жа Пламена Кобурова в дисертацията.

7. Лично участие на докторантката

В качеството ми на научен ръководител на докторантката мога да констатирам, че формулираните приноси и получени резултати в представената дисертация са резултат на нейните лични усилия. По време на срока на обучение докторантката имаше възможност да

специализира в Хагската академия по международно право, като участник в летен курс, проведен през 2015 г. Наред с отличната й езикова подготовка по английски и френски езици, тя имаше възможност да ползва и литература, публикувана в страните на бивша Югославия: Босна, Сърбия, Хърватска.

8. Автореферат

Представеният от г-жа Пламена Караиванова Кобурова автореферат е изготвен според изискванията на съответните правилници и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

9. Критични забележки и препоръки

Критични забележки и препоръки към проведеното изследване несъмнено, могат да бъдет направени. Например споменатата по-горе бележка относно правната уредба на взаимността във връзка със закрилата на обектите на интелектуална собственост. Но обичайно правените бележки във връзка с необходимостта от редакторска намеса в конкретния случай не могат да бъдат правени.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа ***научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос*** и **отговарят на** изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на БАН. Дисертационният труд показва, че докторантката г-жа Пламена Караиванова-Кобурова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност международно частно право като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята ***положителна оценка*** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и ***предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“*** на г-жа Пламена Караиванова-Кобурова.

10 януари 2016 г.

Рецензент

Проф. дюн Цветана Каменова